

УДК 37.014.62

МЕТОДИЧНА РОБОТА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІВ: З ДОСВІДУ ГАДЯЦЬКОГО РАЙОНУ

Т. Ю. Смірнова

Представлено аналіз організації методичної роботи щодо науково-методичного забезпечення розвитку професійної компетентності педагогічних працівників Гадяцького району.

Ключові слова: організація методичної роботи, науково-методичне забезпечення, розвиток професійної компетентності.

Смирнова Т. Ю. Методическая работа как средство формирования профессиональной компетентности педагогов: из опыта Гадяцкого района

Представлен анализ организации методической работы по научно-методическому обеспечению развития профессиональной компетентности педагогических работников Гадяцкого района.

Ключевые слова: организация методической работы, научно-методическое обеспечение, развитие профессиональной компетентности.

Smirnova T. Yu. Methodological work as a means of formation of teachers' professional competence: Hadiach district experience

Analysis of methodological work on scientific methods of development of professional competence of teachers in Hadiach District is represented.

Key words: organization of methodological work, methodological support, development of professional competence.

*Сильним, досвідченим стає педагог,
котрий уміє аналізувати свою роботу*

В. Сухомлинський

Відповідно до розпорядження голови Гадяцької районної державної адміністрації, Гадяцький науково-методичний центр розпочав роботу з 21 жовтня 2010 року. На цей час уже є вагомі результати, відбулися деякі зміни, вже можна розставити основні акценти, поділитися інформацією щодо науково-методичного забезпечення розвитку професійної компетентності педагогічних працівників Гадяцького району, про що й піде мова у представленому далі аналізі організації методичної роботи центру.

Свою роботу методисти Гадяцького НМЦ планують відповідно до розпорядчих документів та комплексних програм Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Головного управління освіти і науки Полтавської облдержадміністрації, Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені М. В. Остроградського, відділу освіти Гадяцької районної державної адміністрації.

У Положенні про НМЦ чітко сформульовано мету та функції діяльності:

- використання у педагогічній практиці сучасних наукових психолого-педагогічних досягнень та інноваційних технологій;
- корекція й оновлення інформації, яка постійно змінюється;
- відбір і методичне опрацювання сучасних наукових досягнень у галузі освіти та надання рекомендацій щодо їх трансформування у педагогічну практику навчальних закладів;
- систематичний моніторинг навчально-виховного процесу, рівня знань, умінь і навичок учнів, а також професійного рівня педагогічних працівників;
- вивчення й узагальнення перспективного педагогічного досвіду;
- координація діяльності циклових методичних об'єднань району;
- створення належного психологічного клімату у педагогічних колективах навчальних закладів.

Головною метою роботи є оптимізація навчально-виховного процесу, підвищення ефективності методичної роботи з педагогічними кадрами, вдосконалення її змісту, упровадження у практику роботи досягнень науки, нових технологій. Основною

Смірнова Тетяна Юріївна, директор Гадяцького науково-методичного центру відділу освіти Гадяцької райдержадміністрації

ж і кінцевою метою роботи працівників НМЦ є реальна, конкретна допомога вчителю.

Свою діяльність Гадяцький НМЦ розпочав із проведення діагностування та виявлення єдиної науково-методичної проблеми. Діагностування проводилося дистанційно з використанням ІКТ. Результатом стало формулювання проблеми району на 2011/2012-2015/2016 навчальні роки: "Розвиток індивідуальних здібностей учнів як складова реалізації особистісно зорієнтованого навчання та виховання".

Робота над проблемою здійснюється за трьома напрямками:

I. Підвищення якості навчально-виховного процесу шляхом упровадження інформаційно-комунікаційних технологій.

II. Реалізація здоров'язбережувальних технологій.

III. Формування моделі випускника: лідера, освіченої, конкурентоспроможної особистості.

Робота триватиме п'ять років за визначеними етапами.

Березень-травень 2011 року – проведення діагностування, обрання проблеми.

I етап (вересень 2011 року – січень 2012 року) – пошуковий:

- визначення основних напрямів роботи;
- створення банку інформації з проблеми;
- створення картотеки педагогічної, науково-методичної літератури з окремих питань роботи над проблемою.

II етап (лютий 2012 року – січень 2013 року) – організаційно-методичний:

- створення творчих груп з проблем, які виявилися найбільш актуальними у результаті проведення діагностування (5-6 проблем);
- опрацювання педагогічної, науково-методичної літератури;
- удосконалення та модернізація діяльності з розроблення методики викладання предметів;
- спрямування роботи шкільних методичних об'єднань (кафедр), ППД;
- підвищення педагогічної майстерності вчителів через взаємовідвідування уроків (у межах школи, району), участь у професійних конкурсах.

III етап (лютий 2013 року – грудень 2014 року) – практично-діяльнісний:

- презентація нових ефективних технологій навчання і практичної підготовки;
- упровадження нових технологічних основ вивчення предметів, оволодіння вчителями спеціальними вміннями і навичками, прийомами педагогічної роботи;
- апробація рекомендацій творчих груп;
- створення банку позитивних здобутків педагогів;

– моніторинг ефективності впровадження нових технологічних основ професійно-практичної підготовки вчителів-предметників.

IV етап (січень 2014 року – березень 2015 року) – коригувальний:

- аналіз і корекція розроблених новітніх технологій і методик;
- проведення шкільного фестивалю педагогічної майстерності;
- системний моніторинг впливу нововведень на професійно-практичну спрямованість вивчення навчальних дисциплін.

V етап (квітень 2015 року – червень 2015 року) – узагальнювальний:

- аналіз і узагальнення моніторингових досліджень;
- визначення досягнень та нерозв'язаних проблем;
- узагальнення;
- підготовка матеріалів до публікації, популяризація педагогічного досвіду.

Березень-травень 2015 року – проведення діагностування, визначення нової науково-методичної проблеми.

Матеріали дистанційного курсу ми узагальнили у методичній розробці "Основи організації методичної роботи школи: крок за кроком", у якій розглядаються основні пріоритети діяльності шкільної методичної служби:

◆ крок 1 – розкрито пріоритети діяльності шкільної методичної служби, подані рекомендації до оформлення портфоліо вчителя, теоретичних матеріалів щодо організації внутрішньошкільної методичної роботи, основні показники її ефективності;

◆ крок 2 – порушено питання планування науково-методичної роботи, ролі практичного психолога і педагога-організатора в організації методичної роботи; охарактеризовано роботу методичної ради навчального закладу, подано зразок наказу про створення ради;

◆ крок 3 – надано схему проведення діагностування в навчальному закладі, діагностичні карти вчителя; зразок діагностичної карти навчального закладу;

◆ крок 4 – представлені діагностичні карти, що дозволяють визначити рівень

готовності вчителя до роботи в сучасній школі, тезаурус;

◆ крок 5 – наведено алгоритм роботи над науково-методичною проблемою у навчальному закладі та над індивідуальною проблемою; діагностику і методичну роботу на районному рівні.

Метою методичної розробки є одержання достовірної аналітичної інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень щодо організації науково-методичної роботи в районі як системи, її корекції та оцінювання.

Суспільство стрімко змінює свої вимоги до якості освіти, до випускника. Виникає необхідність постійно змінювати, вдосконалювати організацію методичної роботи як у кожному закладі, так і в системі району. Визріла об'єктивна необхідність створення системи прогнозування навчального процесу, яка дозволить аналізувати рівень навченості учнів у динаміці та взаємозв'язку. Саме моніторингові дослідження рівня навчальних досягнень учнів дають можливість цілісно побачити реальний стан освіти, забезпечити:

- аналіз методичної роботи навчального закладу;

- можливість прогнозування участі команд ЗНЗ в олімпіадах та конкурсах районного, обласного етапів у наступному році;

- об'єктивне проведення атестації педагогічних кадрів;

- формування позитивної громадської думки про навчальний заклад та його імідж;

- аналіз роботи з обдарованими учнями;
- стимулювання і заохочення учнів та вчителів до перемог на олімпіадах, конкурсах.

Переконані, що інформація, отримана в ході моніторингу, повністю відобразить стан функціонування загальноосвітнього навчального закладу.

Тому з 2012/2013 по 2020/2021 навчальні роки у Гадацькому районі упроваджуватиметься проект "Моніторингові дослідження рівня навченості учнів – шляхи вдосконалення", координатором якого є Полтавський інститут післядипломної педагогічної освіти імені М. В. Остроградського.

Реалізація цього проекту забезпечить відстеження змін рівня навчальних досягнень учнів, визначення напрямів діяльності, які потребують більшої уваги.

Роботу над проектом передбачається проводити у 3 етапи.

I. Підготовчий: визначення мети, об'єкту, встановлення термінів реалізації,

вивчення наявних систем моніторингових досліджень.

II. Практичний (збір інформації):

- анкетування вчителів щодо доцільності вибору класів, предметів і критеріїв моніторингу рівня навченості учнів, часу проведення, періодичності та циклічності – районні МО;

- створення бази даних варіантів завдань, діагностика рівня навченості кожного учня за визначеними предметами і класами (визначення стартової оцінки) – вчителі-предметники, класні керівники, заступники директора;

- проведення зрізів знань – відділ освіти, НМЦ.

III. Аналітичний:

- обробка та систематизація даних про рівень навченості учнів у динаміці (за класами на основі середнього балу з даного предмета) – ЗНЗ;

- узагальнення даних про рівень навченості учнів з предмета у визначених класах ЗНЗ району (на основі середнього балу) – НМЦ;

- моніторинг рівня навченості учнів (виявлення змін, корекція факторів, що впливають на рівень знань учнів та якості роботи вчителя), запобігання небажаним результатам, прийняття управлінських рішень, контроль за їх виконанням – керівники ЗНЗ, відділ освіти, НМЦ.

Головною умовою успіху впровадження проекту має стати розуміння педагогами його значущості та необхідності. Проведення моніторингових досліджень рівня навченості учнів стимулюватиме позитивні перетворення та вмотивовуватиме до якісних змін учасників навчально-виховного процесу, створюватиме ситуацію, коли сам учитель зацікавлений у незалежній об'єктивній оцінці своєї праці, визначенні шляху професійного руху, пошуку нових технологій, відвідуванні курсів підвищення кваліфікації й відкритих уроків своїх колег.

Загалом, очевидно, що всі учасники навчально-виховного процесу зацікавлені у тому, щоб крива успіху піднімалася вгору.

Перед науково-методичним центром стоять нові завдання, ключовими з яких є реалізація Державного стандарту загальної початкової освіти, виконання завдань Національної стратегії розвитку освіти та їх навчально-методичне забезпечення.

НМЦ сподівається, що зможе реалізувати освітянські плани та досягти бажаних результатів.

Цитувати: Смірнова Т. Ю. Методична робота як засіб формування професійної компетентності педагогів: з досвіду Гадацького району / Т. Ю. Смірнова. – Постметодика. – 2012. – № 4 (107). – С. 62–64.

© Т. Ю. Смірнова, 2012. Стаття надійшла в редакцію 30.09.2012 ■